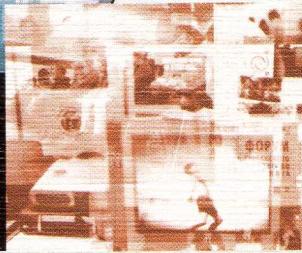

HVOCAEM

3 ФОРУМ
НА ГРАЃАНСКОТО
ОПШТЕСТВО ВО
МАКЕДОНИЈА

Содржина

- 3 Вовед
- 4 Цели
- 5 Новини
- 6 Организација на НВО Саемот
- 8 Форумски дел
- 12 Промотивни активности
- 13 Едукативни и социо-културни настани
- 14 Изложбен дел
- 15 НВО Саемот низ бројки
- 16 Граѓанскиот сектор е...
- 18 Програма
- 24 Учесници во изложбениот дел

НВО Саемот - 3 форум на граѓанското општество во Македонија, традиционално се одржа од 20 до 22 ноември во Скопје, организиран од Македонскиот центар за меѓународна соработка (МЦМС), во соработка со Фондацијата Институт отворено општество – Македонија (ФИООМ) и Институтот за трајни заедници (ИТЗ). За разлика од минатите две години беше променета само локацијата и третиот HBO Саем се одржа на Скопски саем.

За три дена беа одржани 52 форума, едукативни сесии и социо-културни настани и се претставија 205 граѓански организации од земјава и десет организации од граѓанскиот сектор од Србија и Црна Гора, Косово, Словенија, Босна и Херцеговина, Данска, Грузија, Казакстан, Киргистан и од Русија.

Посебен интерес, годинава, предизвика форумскиот дел, на кој беа отворени повеќе прашања кои го засегаат граѓанскиот, државниот и приватниот сектор. Форумот претставува отворен простор за дебатирање и можност секој да си го каже своето мислење. Носечки теми, годинава, беа: „Како до мобилизација на граѓанското општество“, „Вистините и заблудите за граѓанскиот сектор“, „Како до стратегија за дијалог и соработка меѓу државата и граѓанскиот сектор?“ и „Промени во Законот за здруженија на граѓани и фондации“.

Во рамките на изложбениот дел, граѓански организации се претставија со свои презентации, базирани врз креативноста на граѓанските организации, и користејќи ја можноста за промовирање на своите идни активности и проекти.

„Во современите држави не е измислен подобар модел за контрола и надолнување на честите превиди во политиката од моделот на невладините граѓански организации, кои поаѓајќи од индивидуалните и колективни интереси, се организираат за да ги подобрат сопствениот живот, нивото и квалитетот на демократијата во сопствената средина“, рече претседателот на државата, Борис Трајковски, на свеченото отворање на HBO Саемот.

Третиот HBO Саем го поздрави и Донато Киарини, шеф на делегацијата на Европската комисија во Македонија, кој истакна дека правото на граѓанинот е основен принцип за градење на граѓанското општество и предупреди за можните манипулации со граѓански сектор. „Институциите на Европската унија го помагаат развојот на граѓанскиот сектор.

Нивниот развој е, секако, битен, но поважно е граѓанските организации да останат независни, затоа што ако тие станат лоби-групи на одредени партии, тогаш не се веќе граѓански организации“, рече Киарини.

„Говориме за безбедност, за мултикултурно општество, за партиципативна демократија и децентрализација, за економски развој и вработувања. Колку повеќе говориме, толку повеќе нови проблеми, толку повеќе нови дилеми“, рече, во својот поздравен говор, Сашо Клековски, извршен директор на Македонскиот центар за меѓународна соработка, потенцирајќи дека не постојат „волшебни стапчиња“ и дека само ние можеме да ги решиме сопствените проблеми.

Извршниот директор на Институтот за трајни заедници, Пол Паркс, ги потсети присутните дека се навршуваат 40 години од атентатот на Џон Ф. Кенеди, потенцирајќи дека една од работите што тој ни ги остави е една визија. „Визија на свет, кој е полн со тешки проблеми, но и на свет во кој нема причина тие проблеми да ги прифатиме како постојани. Навистина, кога тие само би се прифатиле, би бил најлош неуспех. Тоа што е потребно е посветеност здружена со дејствување. Кога луѓето би имале посветеност и храброст да работат заедно, светот би бил подобро место за живеење. Тоа е визија според која вреди да се дејствува, и заради тоа сме тука“, рече Паркс.

Присутните ги поздрави и Владимир Милчин, извршен директор на Фондацијата Институт отворено општество Македонија, потенцирајќи дека ваквиот настан е единствен и по својата форма и по својата содржина, бидејќи обезбедува вклученост на граѓански организации од различни сектори од сите краишта на Македонија.

За три дена форумските и изложбените активности ги проследија 10.000 граѓани, што е најдобар показател за успешниот развоен пат на HBO Саемот.

Цели

НВО Саемот - 3 форум на граѓанското општество во Македонија има за цел да придонесе кон јакнење на институционалниот капацитет на граѓанските организации на Македонија. Тој е единствен по својата форма и содржина и има за цел да ја преземе улогата на отворен простор за расправа на приоритетите на граѓанските организации за застапување и за лобирање. Дебатите се однесуваат на теми од поширок општествен интерес, како што се сиромаштијата, јаловиштата и одржливоста, човековите права, Рамковниот договор, ревитализација и реинтеграција на кризните региони... Трите саемски дена, претставниците на граѓанскиот, деловниот и државниот сектор, активно учествуваат во форумскиот и во изложбениот дел. Учесниците имаат можност да разменат искуства и да го поттикнат меѓусебното разбирање и почитување, да ја зголемат информираноста на јавноста и на другите актери во општество за нивните досегашни и идни активности.

Целите на НВО Саемот се:

- Создавање простор за размена на искуства на актерите на граѓанското општество и поттикнување на меѓусебното разбирање и почитување.
- Поттикнување дијалог меѓу актерите на граѓанското општество и зголемување на нивото на нивната комуникација, координација и соработка.
- Зголемена информираност на јавноста за активностите на актерите на граѓанското општество.
- Размена на информации со организации од регионот.

Новини

- ➔ Претставување на Секторот за европска интеграција, годинава, со свој штанд и учество во форумскиот дел се вклучи и македонската Влада.
 - ➔ Учеството на деловниот сектор, претставен преку фирмите „Макстил“, „Мобимак“ и „Ал-калоид“.
 - ➔ На форумот учествуваа и 11 верски заедници, преку Комисијата за односи со верските заедници и религиозни групи.
 - ➔ Свеченото отворање беше преведувано на јазиците на сите етнички заедници во Република Македонија, на англиски и на знаковен јазик.
 - ➔ Нов концепт на организиран превоз - промовиран преку партиципација во трошоците за посетителите надвор од Скопје. Посебно внимание беше посветено на анимирањето на учениците од средните училишта, кои ја следат наставата по граѓанско образование. За таа цел, средните училишта беа однапред информирани за настанот од организацискиот одбор, посочувајќи ја локалната партнер-организација одговорна за транспортот.
- Според анкетата спроведена меѓу посетителите, организации кои најдобро се презентирале со својот штанд на 3 НВО Саем - форум на граѓанското општество се:

- **Меѓаши**
- **Синергија**
- **Сојуз на извидници на Македонија**

Добитниците беа наградени од организаторите со обуки и со сопствени публикации

Присутност во јавноста...

Почетокот на НВО Саемот – 3 форум на граѓанското општество во Македонија беше најавен на конференција за печат на која јавноста беше запознаена со форумските и изложбените активности, едукативни и социо-културни настани. Свеченото отворање предизвика голем интерес кај медиумите, како и дел од панел дискусиите, посебно оние кои беа посветени на Законот за слободен пристап до информации, безбедноста на новинарите при известувањето и Рамковниот договор. За време на НВО Саемот, функционираше инфо-пулт, а редовно се дополнуваа со информации и веб-страниците на www.graganskisvet.org.mk и www.mango.org.mk.

Организација на НВО Саемот

Партнери

НВО Саемот -3 форум на граѓанското општество во Македонија организациски го осмислија и го реализираа Македонскиот центар за меѓународна соработка (МЦМС), во соработка со Фондацијата Институт отворено општество Македонија (ФИООМ) и Институтот за трајни заедници (ИТЗ), во соработка со 26 организации, вклучени во дел од настаните и 18 локални партнери, организатори на транспортот за цела Македонија.

Тек на подготовка

Подготовките за одржување на третиот НВО Саемот почнаа уште во првата половина на 2003 година, веднаш по направената оценка за претходниот НВО Саемот и по согледувањето на искуствата од него. Целта беше да се согледаат добрите и лоши страни при организацијата на вториот НВО Саемот и надминување на воочените слабости.

На почетокот на октомври беше составен програмскиот одбор на НВО саемот. При изборот се внимаваше на рамноправна географска застапеност на граѓанските организации, еднаква застапеност на сите сектори, полов баланс, како и избалансираност меѓу локалните и националните организации, кои се претставници на граѓанскиот сектор во Македонија. Селектираните 20 претставници од организации и поединци, како и претставниците од трите организатори се договорија како ќе ја утврдат програмската содржина на НВО Саемот, односно како ќе ги одредат темите во форумскиот дел. Водејќи се од актуелноста и од потребата за дискусија, програмскиот одбор ги одобри темите за форумскиот дел на својата втора седница.

Паралелно со програмскиот одбор, постојано се состануваше и организацискиот одбор на НВО Саемот, чии членови ги договараа и

→ го следеа спроведувањето на оперативните активности, поврзани со одржувањето на НВО Саемот, како што се: утврдување на оперативниот план, лоцирање и поделба на активностите меѓу организаторите, донесување упатство за однесување на учесниците на НВО Саемот за време на неговото одржување, како и планирање на промотивните активности и обезбедување транспорт за посетителите надвор од Скопје.

Организациски одбор

Сашо Клековски, Македонаки центар за меѓународна соработка
Владимир Милчин, Фондација Институт отворено општество Македонија
Пол Џ. Паркс (**Paul J. Parks**), Институт за трајни заедници
Сунчица Саздовска, Македонски центар за меѓународна соработка
Сунчица Костовска, Фондација Институт отворено општество Македонија
Жарко Конески, Институт за трајни заедници

Членови на програмски одбор

Сашо Клековски (Македонаки центар за меѓународна соработка), **Владимир Милчин** (Фондација Институт отворено општество Македонија), **Јелена Јаневска** (Институт за трајни заедници), **Душица Перишиќ** (Заедница на единиците на локалната самоуправа), **Шпенд Имери** (Асоцијација за демократски иницијативи), **Суад Мисини** (Информативем центар за граѓанско општество), **Ким Мехмети** (Центар за мултикултурно разбирање и соработка), **Беџиудин Шехапи** (Ел хилал), **Викторио Јаковлески** (Здружение на новинарите на Македонија), **Бранко Докузовски** (ХОПС - опции за здрав живот), **Зоран Костов** (Можности и Македонска развојна фондација за претпријатија), **Ѓунер Исмаил** (Центар за стратегиски истражувања и документација), **Драги Змијанац** (Прва детска амбасада во светот „Меѓаши“), **Савка Тодоровска** (Сојуз на организациите на жените на Македонија), **Звонко Шаврески** (Полио плус), **Даниела Стојанова** (Движење на екологистите на Македонија), **Ахмед Јашаревски** (Центар на ромската заедница „Дром“), **Гоце Тодоровски** (Центар за граѓански иницијативи Прилеп), **Самет Скендери** (ХДЗРМ „Месечина“ Гостивар), **Виолета Ефтимова** (Здружение за борба против малигни заболувања „Нов живот“ Штип)

Оперативен тим

Емина Нурединоска, Александар Стамболиев, Кренар Кука, Александра Меќамова, Адис Рахиќ, Данило Митов

Форумски дел

Во рамките на форумскиот дел беа одржани 52 пленарни сесии, панели, едукативни сесии, промоции и презентации. На пленарните сесии и панелите беше расправано за теми од општо и од стратешко значење за граѓанското општество. На нив беше расправано за актуелни теми, анализирајќи ги проблемите и што е потребно за нивно надминување. По воведното излагање на претседавачот и воведничарите, беше оставен простор за дискусија, како и можност за давање препораки и предлози за решавање или за ублажување на проблемите.

Организацискиот одбор обезбеди термин, простор и технички услови потребни за одржување на форумскиот настан, како и општи информации за форумските настани во публикациите и огласите за НВО Саемот.

Организаторите на сесиите во форумскиот дел комплетно и самостојно учествуваа во подготовка на темата, изборот на воведничарите и претседавачите.

Информирањето на јавноста за одделните настани беше обврска на организаторот.

Работен јазик на настаните беше македонскиот, а на одредени пленарни сесии и панели - албанскиот, ромскиот и англискиот јазик.

За време на форумските настани се водеше записник, во формат утврден од организацискиот одбор.

8

Македонското општество е динамично и обременето со многу проблеми, така што на граѓанските организации им треба континуирана обука на човечките ресурси за да одговорат на идните предизвици

Како до мобилизација на граѓанското општество?

Од расправата произлезе дека граѓанското општество треба да се фокусира врз градење на заедничките основни вредности и јакнење на граѓанската свест, како и воочување на главните пречки и искуства од земјите во регионот. Од воведничарите беше забележано дека покрај спонтаното комуницирање и соработка, во последните години, се забележани обиди за структурирана соработка и комуникација меѓу граѓанските организации, главно, како мрежи поттикнати од големите меѓународни или домашни организации. Македонското општество е динамично и обременето со многу проблеми, така што на граѓанските организации им треба континуирана обука на човечките ресурси за да одговорат на идните предизвици, како што се децентра-

лизацијата, новата територијална поделба и вклучување во евроатлантските интеграции. Надвлада мислењето дека мрежите не смеат да влијаат врз програмските определби на организациите и беа посочени два можни начина на вмрежување – слободна иницијатива и институционализација.

Учесниците во расправата се сложија со фактот дека е значаен придонесот на граѓанските организации во деетнизација на државата и дека тие треба да продолжат да ја јакнат граѓанската свест во општеството, но и внатре во самиот граѓански сектор.

Фатална привлечност на евроинтеграциите

Процесот на евроинтеграција не значи само влегување во ЕУ, туку и живеење во европското семејство, вклучувајќи целосна интеграција

Воведничарите го презентираа својот впечаток дека во Македонија, меѓу граѓаните, постои една амбивалентност, несигурност, во однос на парашањето за влез во Европската унија, но истовремено и нетрпеливост во однос на темпото со кое се одвива овој процес. Процесот на евроинтеграција, според нив, не значи само влегување во ЕУ, туку и живеење во европското семејство, вклучувајќи целосна интеграција.

Претставниците од бизнис-секторот се осврнаа на досегашното искуство на нивните компании од аспект на подготовка на микро-ниво во процесот на евроинтеграции, потенцирајќи дека и ние треба да се стремиме да бидеме рамноправен субјект преку прифаќање на правилата на игра, но и користење на националните предности, како што се евтината работна рака и еколошки чистата и здрава храна.

Странските претставниците го искажаа своето мислење дека нашата држава треба да се интегрира во ЕУ, бидејќи оваа територија е, безмалку, во Европа, но најбрз пат да стигнеме до целта е модернизација на општеството и интензивно фокусирање врз економијата.

Неминовно е Владата и граѓанските организации да изградат стратегија и дури тогаш ќе може да се пристапи кон градење заедничка стратегија за дијалог и соработка

Како до стратегија за дијалог и соработка меѓу државата и граѓанскиот сектор?

Пленарната сесија започна со парашањата: дали постои интерес за дијалог и соработка меѓу граѓанските организации и државата, какви активности преземаат тие за воспоставување соработка и какви се искуствата од земјите во регионот. Констатирано е дека лошата економска ситуација и неколкуте кризи што континуирано ни се случуваа во земјава се причини за слабата соработка меѓу државата и граѓанските организации во изминативе 10 години.

Воведничарите најнапред се осврнаа на прашањето за односите меѓу граѓанските организации и државата, потенцирајќи дека се очигледни разликите, бидејќи државата има поинакво разбирање и потребно е да се разјаснат очекувањата. Општ беше заклучокот дека партнерски односи може да постојат само меѓу тие кои се познаваат, па затоа е потребно е државата да гради позиции и структури кои ќе развиваат продлабочено знаење, разбирање и релации со граѓанскиот сектор.

Присутните се запознаа и со искуствата од Словенија, каде било тешко да се оствари директна комуникација и поради тоа бил ангажиран меѓународен медијатор, што се покажало како позитивно искуство.

Учесниците во расправата го искажаа своето мислење дека и покрај тоа што се смета дека бројот на граѓански асоцијации е голем, тоа воопшто не треба да претставува проблем, туку напротив нуди повеќе можности.

Како приоритетна цел беше посочено поттикнување на домашната мобилизација за поддршка на луѓе и средства, а Владата и граѓанските организации да имаат испланиран стратегиски развој, бидејќи дури тогаш ќе може да се пристапи кон градење заедничка стратегија за дијалог и соработка.

Вистините и заблудите во граѓанскиот сектор

Најголем простор за критика лежи во граѓанскиот сектор и во неговата неможност да објаснат и да влезат во полемика за расчистување на дилемите и стереотипите

Воведничарите се осврнаа на дилемата врз основа на кои критериуми би се извршила класификација за тоа што се вистини, а што заблуди, зашто во плуралното општество не постои само еден критериум за нивно дефинирање. Заблуда, според еден од воведничарите, е именувањето на овој сектор како „граѓанско општество“, бидејќи сите негови чинители имаат различни цели и само така ќе продолжи да опстојува.

Фактот дека подолго време граѓанскиот сектор е во подем, исто така, предизвика дилеми и спротивставени мислења, зашто е сè поочигледно дека кај граѓаните постои процес на

сецесионизам, на повлекување во себе, неактивност и неподготвеност за соработка, надвор од домашниот праг.

Пленарната сесија беше заокружена со дискусија каде беа споменати контроверзите и разликите, кои потекнуваат од начинот како ние самите ја гледаме улогата на граѓанските организации, нагласувајќи дека многу лесно ги отфрламе искуствата од социјализмот. Општ беше заклучокот дека најголем простор за критика лежи во самиот граѓански сектор и во неможноста на неговите актери да ги расчистат дилемите и стереотипите.

Промени во Законот за здруженија на граѓани и фондации

Со промените, правните лица ќе имаат можност да формираат здруженија на граѓани, ќе биде избришан условот основачите да имаат државјанство, а можност да основаат здружение ќе добијат и малолетни лица

Воведничарите, најнапред појаснија дека Законот за здруженија на граѓани и фондации е донесен во 1998 година, но некои работи сè уште се недоречени, посебно за организациите од јавен интерес. Со реформата на јавната администрација, граѓанскиот сектор ќе преземе дел од одговорностите на јавниот сектор за да се олесни самиот процес на пренесување на

државните функции на ОЈИ. Неопходна е и хармонизација на нашето со законодавство на земјите од Европската унија, а со промените ќе се прецизира и можноста здруженијата на граѓани да се трансформираат во фондации, да се напушти територијалниот и да се потенцира функционалниот пристап.

Со промените, правните лица ќе имаат можност да формираат здруженија на граѓани, а нема да биде обврзно основачите да имаат државјанство. Со промените се предвидува и можноста здружението на граѓани да работи и пред формално да се регистрира, а можност за формирање здруженија на граѓани ќе добијат и малолетни граѓани.

Дел од воведничарите побараа промените на законот да се вклопат и во правниот систем, што подразбира промени во фискалните закони.

Претставникот од САД се задржа на прашањето како да се одреди кои активности се од јавен интерес, а кои не се. Тој нагласи дека е потребно да постои целна група, која од некоја причина е запоставена од општеството, да нема конфликт на интереси, да се ограничи платата на вработените во организацијата и да се забрани нејзина трансформација во профитна организација. Исто така, треба да се дефинира кој ќе решава за овие организации и дали тие ќе се регистрираат во суд или во Министерството за финансии.

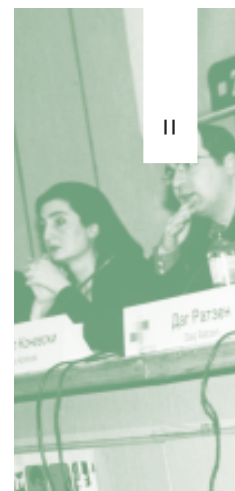
Глобализација или одржлив развој за Македонија

Прифаќањето на позитивните страни од процесот на глобализација и интеграција, бара да се изгради и соодветен механизам за заштита од можните злоупотреби

Заштитата на животната средина и опасностите од натамошната негрижа на луѓето беа повод да се проговори за дилемата - глобализација или одржлив развој за Македонија. Трендот на глобализација е неодминлив процес на иднината, со кој е незаобичајно, зафатена и нашата земја. На трибината беше посочено дека опстанокот на секоја држава, во иднина,

ќе зависи од националната политика за одржлив развој. Затоа, рационалното искористување на природните ресурси, во склад со економските и социјалните потреби на граѓаните, ќе го дефинира статусот на идните генерации. Во таа насока, прифаќањето на позитивните страни на процесот на глобализацијата и интеграцијата, бара да се изгради и соодветен механизам за заштита од можните злоупотреби.

Организаторот ја информираше јавноста дека е обезбеден наменски фонд за граѓански организации во Македонија за активности кои треба да придонесат за одржлив развој на Македонија, во следните две години. Расположливиот фонд е 50,000 евра, годишно и наведениот форум претставува одлична можност за прво претставување на оваа финансиска програма.

Промотивни активности

Граѓански практики

Македонски центар за меѓународна соработка ја промовираше книгата „Граѓански практики“, најавувајќи дека во иднина оваа публикација ќе излегува еднаш на три месеци. Целта на „Граѓанските практики“ е да ја поттикнат и да ја поддржат изградбата на одомакени концепти и практики на граѓанското општество во Македонија.

Проекти за промоција на меѓуетнички односи

„Значајно е да се разбираат стереотипите и добро е да се полева дел од пустината, која објективно постои на полето на размена на информации“, рече Исо Руси, главен и одговорен уредник на „Лоби“, презентирајќи го проектот на МЦМС „Страници за меѓусебно разбирање“, финансиски поддржан од ЕАР. Следеше претставување на активностите на проектот „Детскиот куклен театар“ на Европскиот центар за заедничка основа и проектите „Триаголник-три универзитети одговараат на етничките поделби“ и „Развој на заедниците преку подобрување на меѓуетничките односи“.

Мултимедијален компакт диск „Скопјанката Мајка Тереза“

Граѓанската асоцијација „Скопјанката Мајка Тереза“ на НВО Саемот го промовираше компакт дискот, на кој се забележани истражувања, сведоштва и интервјуа со идната светица за нејзините корени, детството и младоста минати во родното Скопје.

Инфотека - систем за едукација на потрошувачите

Инфотеката е нов систем за информирање на потрошувачите кој го промовира Организацијата на потрошувачи на Македонија. Информативниот систем е достапен и прилагоден на ниво на обичен потрошувач, а е изработен од експерти и практична литература за соодветните области и со него треба да се постигне подобра превентивна информираност на потрошувачите.

Борба против дрогата во борба за младите

Книгата е наменета за родители, млади и за сите читатели загрижени за ова зло на современото. Промоторот изрази надеж дека таа ќе придонесе во продлабочување на разбирањето на проблемот со зависниците од пошироката јавност, а поебно е полезна за граѓанските организации, кои работат на полето на заштита и унапредување на менталното здравје на младите и на полето на превенција, третман, рехабилитација и ресоцијализација на зависниците.

Адресар на граѓанските организации во Македонија

На НВО Саемот, МЦМС го промовираше и седмото издание на Адресарот на граѓанските организации во Македонија. Во него се вклучени податоци за 1.509 граѓански организации, од вкупно 5.312 регистрирани организации во земјата.

Едукативни и социо-културни настани

Социјален капитал

Тема на едукативната сесија беше социјалниот капитал, кој сè почесто, се поистоветува со финансискиот капитал. Тоа е релативно нов термин меѓу граѓанските организации што се базира врз премисата дека еден човек е побогат колку повеќе луѓе познава, колку повеќе релации негува, колку е помала густината на неговата мрежа. Истото важи и за организациите. Во последно време, кај граѓанските организации е се поизразена потребата од инвестирање во социјалниот капитал. Оваа потреба е резултат на се поограничените ресурси (човечки, материјални, финансиски), а од друга старана и на зголеменото барање услуги и продукти од здруженијата. Тие, денес, преземаат се покомплексни активности за надминување на состојбите во општеството, како што се борба против корупцијата, олеснување на положбата на лицата со хендикеп, законски измени, што бара поширока акција и со тоа мобилизирање на повеќе различни ресурси. На сесијата посебно беше истакнато значењето на социјалниот капитал за развојот на организацијата.

Форум театар

Театарска техника која се користи за актуелизација на одредена проблематика во јавноста

Форум-театарот е театарска техника, која ѝ овозможува на публиката активно да учествува не само преку дискусија, туку и искусствено да го сподели своето мислење играјќи некоја од улогите во претставата. Оваа техника младите со задоволство ја практикуваат, бидејќи, како што потенцираа тие самите, таа им овозможува гласно и отворено говорење за проблемите и потребите кои ги засегаат.

Изложбен дел

Во рамките на изложбениот дел на НВО Саемот беа поставени 135 штандови на 205 граѓански организации. Основниот изложбен простор за презентација, изнесуваше девет метри квадратни, а организациите имаа можност изгледот на својот штанд, да го уредат индивидуално или во соработка со други организации. Покрај презентацијата на штандови, 15 граѓански организации имаа можност своите активности да ги прикажат и преку изложба на постер-панона.

Изложбениот дел се состоеше од:

- штандови на кои граѓанските организации ги изложија своите печатени материјали, фотографии и ги презентираат резултатите од својата работа.
- постер презентација со димензии 90 на 70 см (димензија на хамер), наменета за организации кои немаа изложбен простор.
- презентација на публикации.
- АВ презентација - компјутерско претставување на организациите во „MS Power Point“ програма на видео бим.

НВО Саемот низ бројки

На НВО Саемот - 3 форум на граѓанското општество во Македонија се претставија 205 граѓански здруженија од земјава и десет организации од граѓанскиот сектор од Србија и Црна Гора, Косово, Словенија, Босна и Херцеговина, Данска, Грузија, Казакстан, Киргистан, и од Русија. На форумот беа организирани 52 форумски настани, 4 пленарни сесии, 24 панели, 10 едукативни сесии, 8 промоции, 6 презентации на програми, проекти и други активности. Форумските настани ги проследија над 2.000 лица.

Број на граѓански организации - **205**

- ▶ Комисија за односи со верските заедници и религиозните групи (верски заедници) - **11**
- ▶ Општествено-одговорни деловни субјекти - **1**
- ▶ Влада на Република Македонија (Сектор за евроинтеграции) - **1**
- ▶ Број на штандови - **135**

Вкупен број на посетители - **9.459 лица**

- ▶ На **20.11.2003** - **2.030**
- ▶ На **21.11.2003** - **4.362**
- ▶ На **22.11.2003** - **3.067**

Прилеп и Крушево	Центар за поддршка на НВО	707
Делчево	Центар за поддршка на НВО	198
Крива Паланка	Центар за поддршка на НВО	178
Кратово	Центар за поддршка на НВО	159
Битола	Младински културен центар	150
Штип и Свети Николе	Центар за поддршка на НВО	148
Неготино и Кавадарци	Центар за поддршка на НВО	137
Куманово	ЦРЗ „ДРОМ“	115
Велес	Центар за поддршка на НВО	110
Гостивар и Тетово	ХДЗР „Месечина“	100
Струмица	Центар за поддршка на НВО	99
Кочани	Центар за поддршка на НВО	71
Берово и Пехчево	ЕД „Брица“ и ЕД „Кладенец“	62
Кичево	Центар за поддршка на НВО	58
Гевгелија	Центар за поддршка на НВО	55
Ресен	Центар за поддршка на НВО	46
Дебар	Центар за поддршка на НВО	42
Струга и Охрид	Центар за поддршка на НВО	28

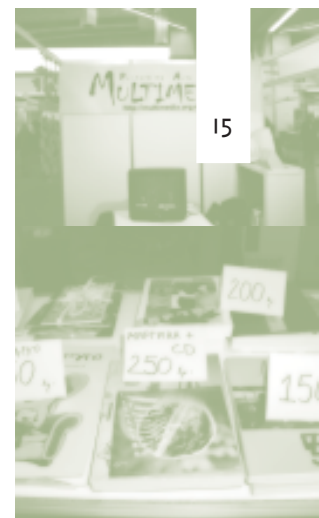

Благодарност до Центарот на ромската заедница „ДРОМ“, како главен координатор на локалниот транспорт

Форумски настани - **52**

- ▶ пленарни сесии - **4**
- ▶ панели - **24**
- ▶ едукативни сесии - **10**
- ▶ промоции - **8**
- ▶ презентации - **6**

Социо-културни настани - **7**

Граѓанскиот сектор е...

Во процесот на градење надпартиски или меѓуетнички консензус, државата и политичките субјекти немаат доволно потенцијали, сами, без поддршка од невладините организации да го направат нужниот општествен договор доволно силен и отпорен. Мојата политичка филозофија денес немаше да биде целосна, доколку не работев во граѓанскиот сектор сè до 1997 година.

”

Борис Трајковски, претседател на Република Македонија

Постојат недоразбирања, но и многу малку информации за работата на невладиниот сектор. Неопходно е да се напомене дека невладините организации воопшто не се на периферијата од нашето живеење, туку напротив, претставуваат важен чинител во општеството. Бројните јавни дебати покажаа дека процесот на учење нема крај.

”

Владимир Милчин, извршен директор на ФИОМ

Секој од овие проекти има иста важност, бидејќи ги отсликува желбите на луѓето да живеат заедно. Никој од нас не може да биде сигурен дека овие проекти ќе ги разрешат постојните конфликти, но тие се дел од процесот во кој ние ја помагаме и насочуваме земјата кон вистински развој.

”

Даниел Џулиарис, шеф на Европска агенција за реконструкција

Не треба да стравуваме поради нашите разлики. Не треба да стравуваме од дебати и од полемики. Треба да се соочиме со меѓусебните стравови, заблуди и стереотипи. Вклучувајќи ги забелешките за граѓанскиот сектор, за провладиноста, за „петтата колона“, за тоа дали сме организирани за вредности или за пари. Нема ништо толку добро како директна комуникација и директен однос.

”

Сашо Клековски, извршен директор на МЦМС

”

Сосем е евидентно дека граѓанското општество навлегува во нова фаза. Ако во изминативе десетина и повеќе години, се занимаваме со градење на свеста за потребата од поинаков ангажман, освен политичкиот, сметам дека веќе сме во фаза во којашто свеста за потребата од граѓански ангажман е изградена, базичните капацитети се формирани и се развиваат, па дури и политиката стана свесна за тоа дека граѓанското општество е присутно во вкупните случувања во општеството.

”

Ѓунер Исмаил, Центар за стратегиски истражувања и документација

Рекоа за НВО Саемот...

Многу сум задоволна од тоа што го видов и се чувствувам како да се наоѓам некаде во странство. Штандовите се многу убаво уредени и осмислени. Убаво е што оваа година НВО саемот се одржува во рамките на Скопски саем, зашто има поголем простор за презентација. Единствена работа која не ми се допадна е разделеноста на форумскиот и на изложбениот дел и истовременото случување на повеќе настани.

Вера Јанева ОЖ „Кисела Вода“

Се беше многу убаво осмислено, само сакам да предложам поголем простор да им се даде на едукативните настани. Младите денес се соочуваат со многу проблеми и мој предлог е да се посвети поголемо влијание на теми поврзани со дрогата и болестите на зависност, како и со начините за заштита од СИДА и другите сексуално преносливи болести.

Тина Јовановиќ, ООЖМ

Посебно сакам да го пофалам штандот на ЕД „Опстанок“, како и нивната презентација на еколошката чаша и „пиштолот“ од цигари. Сепак, би сакал да укажам на преобемноста на програмата и истовременото одржување на дел од настаните. Исто така, мој предлог е следната година форумскиот дел да се одржува во иста просторија со изложбениот дел.

Илија Јованов, Сојуз на здружение на пензионерите

„Видов многу интересни работи, но најмногу ми се допадна содржината на Форум театарот и промоцијата на „10 тетратки за демократија“. Таму и публиката можеше да учествува во презентацијата и да научи многу нови работи. За жал, најголем дел од содржините беа наменети за возрасните, а ние помладите сме некако подзаборавени.“

Славица Трајковска, Сојуз на извидници на Македонија

Воодушевена сум од големата посетеност на НВО Саемот, посебно од присуството на огромен број млади луѓе, што не беше случај на Форумот во Словенија.

Ирма Мезнариќ, претставник на Влада на Словенија

Посетата на НВО Саемот беше моја прва средба со Македонија и иако престојот беше многу краток се здобив со многу добри впечатоци за вашата земја и за македонскиот народ. Искуството што го стекнав на сесиите од НВО Саемот беше многу корисно и незаборавно, посебно темата за човековите права од Програмата на народниот правобранител, како и сесијата за прашања врзани за староста. Благодарение на виденото, јас и моите колеги добивме идеја да организираме НВО Саем во нашата земја или дури и на ниво на Централна Азија. Одржувањето на НВО Саемот го планираме за август 2004 година...

Асија Сасикбаева (Интербилим, Киргистан)

Благодарност до организаторот за храбриот и значаен исчекор за презентирање на верските заедници во јавноста. Со овој чекор, се надевам дека конечно ќе биде разбиена таинственоста околу постоењето и регистрирањето на верските заедници.

Горан Стојковски, посетител

Програма

Пленарни сесии

- 1. Како до мобилизација на граѓанското општество?**
Организациски одбор
Воведничари: Ѓунер Исмаил, Зоран Костов, Владимир Милчин, Јован Донеv, Живка Василевска
Претседавач: Нафи Сарачини
- 2. Како до стратегија за дијалог и соработка помеѓу државата и граѓанскиот сектор?**
Организациски одбор
Воведничари: Сашо Клековски, Ирма Мезнарич (Словенија), Суад Мисини, Лилјана Поповска
Претседавач: Владимир Милчин
- 3. Промени во Законот за здруженија на граѓани и фондации**
Организациски одбор
Воведничари: Борче Давидковски, Наташа Габер-Дамјановска, Даг Ратцен (САД)
Претседавач: Жарко Коневски
- 4. Вистините и заблудите за граѓанскиот сектор**
Организациски одбор
Воведничари: Ило Трајковски, Трајко Славевски, Сашо Клековски
Претседавач: Мирко Спироски

Панели

- 1. Јаловиштата во Македонија – ризик за животната средина**
Движење на екологите на Македонија
Воведничари: Сокол Клиначаров, Тони Јовановски
Претседавач: Даниела Стојанова
- 2. Закон за слободен пристап до информации – предизвик за невладиниот сектор**
Фондација Институт отворено општество – Македонија
Воведничари: Загорка Тноковска, Живко Темелковски, Роберто Беличанец, Климе Бабунски, Бардил Јашари
Претседавач: Лилјана Шеќеринска
- 3. Фаталната привлечност на евроинтеграциите**
ЦРИС „Студиорум“, – редакција „Евродијалог“
Воведничари: Трајче Мукаетов, Каролина Ристова-Астеруд, м-р Љубомир Кекеновски, Донато Киарини
- 4. Предизвиците на информатичкото општество – улогата на невладините организации**
Метаморфозис/Македонски центар за меѓународна соработка
Воведничари: Слободан Поповиќ, Јован Петров, Филип Стојановски, Анис Кхан (Индија), Огнен Фирфов
Претседавач: Бардил Јашари
- 5. Глобализација или одржлив развој за Македонија**
Регионален центар за заштита на животната средина за Централна и Источна Европа (РЕЦ) – Канцеларија во Македонија

Воведничари: Љупчо Групче, Маргарита Матилевска, Јасминка Пашалиска-Андоновска
Претседавач: Даниела Стојанова

6. Културните ресурси за локален развој

Фондација Институт отворено општество - Македонија

Воведничари: Иван Додовски, Кирил Чавков, Љупчо Кочовски, Аце Коцевски, Ристо Палигора
Претседавач: Катерина Богоева

7. Оддржливост на граѓанскиот сектор во Македонија – алтернативни можности за финансирање

Фондација Институт отворено општество - Македонија / Институт за трајни заедници

Воведничари: Роберт Аткинсон (Унгарија), Зоран Стојковски, Славко Лазовски, м-р Драган Змијанац
Претседавач: Мелита Иванова

8. Дали децентрализацијата ќе значи поголема локална демократија?

Фондација Институт отворено општество - Македонија/Институт за трајни заедници

Воведничари: Михаела Стојковска, Бранко Трајковски, Соња Гаврилова, Гоце Тодоровски, Арта Емуш и Келменд Зајази
Претседавач: Фани Каранфилова-Пановска

9. Насилството врз жените, пречка за постигнување реална еднаквост: десет години по Виена
Здружение за еманципација, солидарност и еднаквост на жените на РМ

Воведничари: Елена Грозданова, Тања Кикерекова, Јасминка Фришчиќ, Весна Костовска
Претседавач: Весна Јованова

10. Реформа во јавната управа и јавната администрација

Здружение на граѓаните за заштита на човековото достоинство и професија во јавната управа и служби во РМ

Воведничари: Танче Танушевски
Претседавач: Слободан Томиќ

11. Развој на традиционалната економија во рамките на стратегијата за развој на стопанството во регионот на Велес и Македонија

ДКМ Којнички средби – Велес

Воведничар: Љубомир Ракициев
Претседавач: Бранко Волчески

12. Волонтерството во Македонија

Нов живот/Македонски волонтери за акција

Воведничари: Соња Арсовска, Точи Мухамед, Катерина Хаџи-Мицева (Унгарија), Тодор Пашоски, Су Роситер
Претседавач: Драгана Дина-Митровиќ

13. Реинтеграција и ревитализација на поранешните конфликтни подрачја

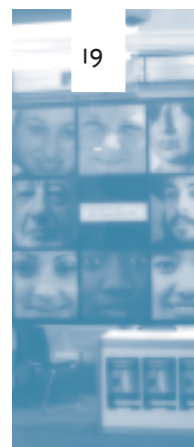
Македонски центар за меѓународна соработка

Воведничари: Елизабета Баковска, Боге Чадиновски, Изет Зекири, Александар Кржаловски
Претседавач: Зоран Костов

14. Улогата на НВО, институциите и агенциите во борбата против трговијата со луѓе

Сојуз на организациите на жените во Македонија/ Институт за трајни заедници

Воведничари: Гекалдине Бјалерстед (САД), Верица Трајковска-Стаменковска, Гулиермо Шинина (Италија), Јасмина Демишкова, Горан Ристовски
Претседавач: Савка Тодоровска

15. Рамковниот договор, помеѓу имплементацијата и девијацијата

Асоцијација за демократски иницијативи

Воведничари: Џевдет Насуфи, Бекири Назми, Слободан Чашуле**Претседавач:** Лулзим Хазири**16. Новинарството како несигурна професија. Безбедност на новинарите при известување**

Здружение на новинарите на Македонија

Воведничари: Снежана Лупевска, Горан Величковски**Претседавач:** Роберт Поповски**17. Народниот правобранител и НВО за подобрување на заштитата на човековите права ОХО****Воведничари:** Елена Андреевска, Бранко Наумовски, Суад Мисини**Претседавач:** Владимир Петрески**18. Совладување на сиромаштијата во соработка на НВО и институциите на системот**

Хуманитарна организација Ел хилал / Сојуз на организациите на жените во Македонија

Воведничари: Абдурауф Пруси, Јорде Јакимовски, Гордана Тренковска, Џане Крешова**Претседавач:** Бехиџудин Шехапи**19. Ромите од Македонија во проширената Европа – предизвици за иднината**

Хуманитарно и добротворно здружение на Ромите - Месечина

Воведничари: Мухамед Точи, Ахмет Јашаревски, Владимир Лазовски, Надир Редзепи**Претседавач:** Самет Скендери**20. Младите и другоста: аспекти на културната деконтаминација**

Фондација институт отворено општество - Македонија

Воведничари: Иван Џепаровски, Васко Карангелески, Слободанка Марковска, Славица Арсова, Сена Ариф, Гакуш Кабаши**Претседавач:** Елизабета Шелева**21. Организацијата за служби за зависности во рамките на системот за социјални дејности, Бристолски пристап**

Доверба

Воведничари: Рај Кар (Англија), Душанка Црвенова, Славица Гајдасис-Кнежевиќ**Претседавач:** Кети Тодорова**22. Учество и придонесот на НВО во безбедноста и одржувањето на мирот и потребата од регулирање во законски рамки на производството и трговијата на играчки, видеоигри кои мотивираат насилство**

Сојуз на организациите на жените во Македонија

Воведничари: Владимир Пандовски, Наташа Доковска, Џабир Дерала, Јулијана Стојановска**Претседавач:** Светлана Јанева**23. Стратегии за решавање на младинските прашања во РМ**

Институт за трајни заедници

Воведничари: Антоанела Петковска, Лорита Константинеску (Романија), Стевче Дечев, Наташа Ангелевска, Емилијан Станковиќ**Претседавач:** Зоран Стојковски**24. 100 години македонска државност и граѓанските иницијативи низ тој период**

Македонски центар за меѓународна соработка

Воведничари: Мишо Докмановиќ, Ружица Фотиновска, Маријана Иванова**Претседавач:** Сунчица Саздовска

Едукативни сесии

1. Социјален капитал

Лилјана Алчева-Јовановска
Македонски центар за меѓународна соработка

2. Подготовка на план за прибирање финансиски средства

Зоран Стојковски
Институт за трајни заедници

3. Реформа во здравството од аспект на положбата на жената

Олга Ациевска, Благица Петрушевска
Сојуз на синдикатите на Македонија-Женска секција

4. Љубовно-еротска терапија во превенција и третман на зависности

Росано Чолаков
Комаја - Друштво за развој на уметноста на живењето - Скопје

5. Студиски кружоци

Себаете Зенку
Сканагри (Scanagri)

6. Пристап до изворите на финансирање на Европската Унија

Драган Ристовски, Лидија Димова
Фондација Институт отворено општество - Македонија

7. Солидарни фондови на здруженија

Душко Шурбановски
Сојуз на здруженијата на пензионерите

8. Организацијата и нејзините облици

Лилјана Алчева-Јовановска
Македонски центар за меѓународна соработка

9. Преглед на законодавната постапка и можности на НВО за предложување законски решенија

Александра Цветковска
Институт за трајни заедници

10. Односи со јавноста

Марина Тунева Јовановска, Јелена Јаневска
Институт за трајни заедници

Презантаци

1. **Редакција за мултикултурна соработка на МРТВ 2**
МРТВ – Редакција за мултикултурна соработка
2. **Граѓанска платформа за мир и стабилност – Документи**
Неда Здравева
Фондација институт отворено општество Македонија
3. **Инфотека – систем за едукација на потрошувачите**
Елизабета Лончар-Спиридонова
Организација на потрошувачите на Македонија
4. **Стратегија за информирање на јавноста за процесот на евроинтеграции**
Сектор за европски интеграции
5. **НВО Инфоцентар – за подобра комуникација со јавноста**
Билјана Бејкова
НВО инфоцентар
6. **Една година постоење**
Камелија Левенска- Миљаниќ
Мобимак фондација за Македонија
7. **Порака во свемирот – во живо детски мултиетнички хор**
Мултимедијален центар Лук
8. **Аудио видео презентација**
ПЕВ Македонија

22

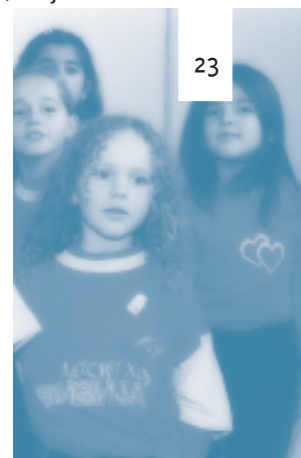
Промоции

- 1. 10 тетратки за демократија**
Фондација отворено општество Македонија
- 2. Проект „Славење на маргините,,**
Контрапункт
- 3. Мултимедијално ЦД „Скопјанката Мајка Тереза“**
Граѓанска асоцијација „Скопјанката Мајка Тереза“
Презентери: Цане Мојановски, Јорго Кука, Кирил Стојанов
- 4. Борба против дрогата во борба за младите**
Славица Гајдасис-Кнежевик
„Доверба“
- 5. ЕУ финансирани проекти за промоција на меѓуетничките односи**
Европска агенција за реконструкција
- 6. 10 години ХДЗР „Месечина“**
Рамадан Пини
ХДЗР „Месечина“
- 7. Адресар на граѓанските организации во Македонија**
Сунчица Саздовска, Драги Змијанац, Игор Тасески
Македонски центар за меѓународна соработка
- 8. Граѓански практики**
Сашо Клековски, Гордана Дувњак
Македонски центар за меѓународна соработка

Социо-културни настани

- 1. Форум театар**
ЦИУ „Мултимедија“
- 2. Етномузикл „ГАН и ЧЕН“ (Жигосани без причина)**
РКЕЦ „Дархија“
- 3. Концерт на познати оперски арии**
Пријатели на оперската уметност
- 4. Детска програма**
СОС Детско село
- 5. Промоција на културните вредности**
Алфа-центар
- 6. Пантомима**
Сојуз на организациите на жените во Македонија
- 7. Мултимедијален настан**
Младински културен центар Битола

Учесници во изложбениот дел

Вработување и МСП

Граѓанска асоцијација на Македонија – ГАМА

Skanagri Sveden

Семак, Битола

ДКМ Којнички Средби

Везилка

ПЗ „Полен“

РПС „Матица“

ПЗ „Пчела“

Здружение за развој на селски туризам „Малеш“

Здружение на одгледувачи на овци „Берово“

Здружение на граѓани резбари-мајстори „Малеш Резба“

Македонска развојна фондација за претпријатија (МРФП)

Човекови права

Центар за граѓански и човекови права

ЗЖ „Правници“ –ТЕМИС

Open Gate - La Strada Macedonia

Цивил

Кризен центар „Надеж“

Организација на организации на жените на Македонија

Здружена организација на раселените лица од Арачиново - „ЗОРА“

Здружение „Бранители на Македонија“

Здружение за заштита на човековите права на Македонците дискриминирани од Р. Грција „Достоинство“
– Скопје

Здравје

Х.Е.Р.А - Асоцијација за здравствена едукација и истражување

ХОПС - Опции за здрав живот

Здружение за унапредување на лекувањето, рехабилитацијата и ресоцијализацијата на лицата што злоупотребуваат дроги и други психоактивни супстанции - „Доверба“

„Комаја“ - Друштво за развој на уметноста на живеење

Јога сојуз на Македонија

Социјално-хуманитарни работи

Обединетите нации систем во Македонија (UNICEF, UNDP, WHO, FAO, UNAIDS, IOM)

Меѓународна федерација на Црвен крст и Црвена полумесечина
ХО „Ел Хилал“
Семејство и општество
Ротаракт клуб
ЗСХП „Сончеви зраци“
Црвен крст - Чаир
Сојуз на хуманитарни здруженија „Солидарност“

Образование

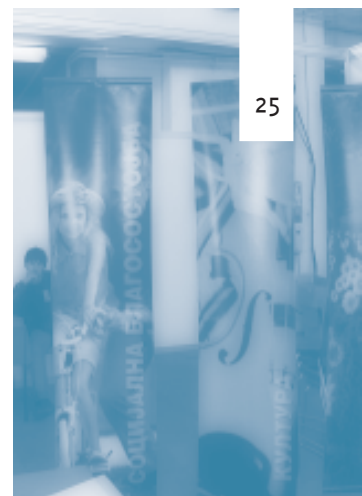
Клуб „УНЕСКО“
ДКС „Македонија-Франција“
Живите јазици прозорец кон светот
Сојуз на здруженија на граѓани со дијабетес на Македонија
Македонски центар за европско образование
AISEC Македонија
Balkan Ideas
IAESTE Македонија
Сојуз на студентите при универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје
Демократски баланс
МЗКОИ „Гороцвет“
Менса Македонија
Институт за меѓународна соработка на германскиот сојуз на народни универзитети
Економско образование на млади менаџери
Фондација за образование и културни иницијативи „Чекор по чекор“
Американски совет за меѓународно образование
Амбасада за сите деца , Прилеп
Форум ЗФД

Информации

Новинари за права на жени и деца и заштита на животната средина на Македонија
Здружение на новинарите на Македонија
Асоцијација на печатени медиуми
Центар за изведувачки уметности Мултимедија
НВО Инфоцентар

Културни различности и дијалог

„Проект за зедничка визија“ ПЕВ Македонија
Друштво на македонско-полско пријателство и соработка „ВИСЛА“
Здружение за образование и култура - „Милениум“

ЗЖ од Маврови Анови
 Здружение за развој на општеството
 Центар за културна иницијатива
 „Детелинка“
 Македонско-хрватско здружение
 Зокус „Нијази Беј“
 Музичка Младина
 „Кардешлик“
 РКЕЦ „ДАРХИЈА“
 Мултимедиален центар „ЛУК“
 Про арте
 Леопард
 Контрапункт
 Алфа – Центар
 Европски центар за малцински прашања – Тетово
 Европски центар за малцински прашања – Куманово
 Европски центар за малцински прашања – Штип
 Европски центар за малцински прашања – Скопје
 Европски центар за малцински прашања – Гостивар
 Европски центар за малцински прашања – Битола

Лица со посебни потреби

Детски центар „Џунџуле“
 Полио плус
 Заедница на инвалидски организации на Македонија
 Добредојде

Демократија и владеење на правото

Асоцијација за демократски иницијативи
 Центар за граѓански иницијативи
 Младински информативен центар
 Нансен дијалог центар
 Информативен центар за граѓанско општество
 Мултикултура
 Сојуз за превентива против малолетничка деликвенција
 Толеранца
 Центар за меѓуетничка толеранција и бегалци
 Форум – Центар за стратегиски истражувања и документација
 Транспарентност Македонија

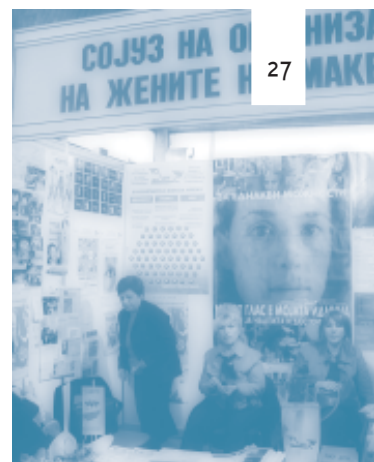
Институт Евро балкан
Акционер
Сојуз на невладини организации – Велес
Здружение на граѓани за заштита на човековото достоинство и професија во јавната управа и јавните служби во РМ
Организација на потрошувачите на Македонија
Граѓанска асоцијација за развој на демократски институции „МОСТ“
Асоцијација за граѓанска толеранција и соработка

Етнички заедници

Центар на ромската заедница „Дром“
Хуманитарно и добротворно здружение на ромите во Македонија „Месечина“
„Намик Ефенди“
„Јени Хајат“
„Адексам“
„Матуситеб“
„Енсар“
„Караџаоглан“
Хуманитарно и добротворно здружение за ромите „Кхам“
Форум за правата на ромите „Арка“
Романи шукарипа
Здружение за заштита на правата на Ромите
Центар за развој на демократијата

Жени

Здружение за еманципација, солидарност и еднаквост на жените на Република Македонија
Сојуз на организации на жените на Македонија
ОЖ „Радика“
Друштво за заштита на птиците во РМ
МЕЦ Рекански Бисер
РОЖМ „Даја“
Terra Amica
ОЖ на општина Свети Николе
ЗЖР „ЕСМА“
ОЖ на општина Гази Баба
ОЖ на општина Горче Петров.
ОЖ на општина Кисела Вода
Форум на албанската жена
ФИОМ – Центри за поддршка на НВО во Велес, Прилеп, Штип и Кичево

Животна средина

Движење на екологистите на Македонија
 Здружение за одржлив развој
 Регионален центар за заштита на животната средина за Централна и Источна Европа - Канцеларија во Македонија
 Еколошко друштво „Опстанок“
 Сојуз за превентива од алкохолизам, никотизам и наркоманијата
 Спелеолошко друштво – Пеони
 Еколошко друштво „Јавор“ Зрновци
 Новинарско-правен енваиро центар ЕРИНА
 Гард
 Амбасада за сите деца и младинци
 Екомисија
 МАЦЕФ - Центар за енергетска ефикасност на Македонија

Деца и мади

Сојуз на извидници на Македонија
 Младински културен центар – Битола
 Македонски центар за култура и развој
 Театарска младина на Македонија
 Театар Боеми
 Безбедно Детство
 Центар за деца и млади – Палома
 Здружение на граѓани „Палома“
 ХЗДРРГ „Мајчина лубов“
 Здружение за заштита на правото на детето
 ЦСИ Надеж
 СОС Детско село Македонија
 Детски парламент на Македонија, Штип и Карбинци
 Центар за деца и млади „АРТ“
 Синергија
 Младински образовен форум
 Интерактивна мрежа за образование и ресурси
 Прва детска амбасада во светот „Меѓаши“

Постер презентации

Друштво за проучување и заштита на птиците на РМ
 Аксиос

Здружение на социјални работници на град Скопје
Асоцијација спорт за сите на Македонија
Бриџ Клуб
Универзитет трето доба
Пријатели на оперската уметност

Комерцијален штанд

Прокредит банка

Општествено одговорни деловни субјекти

Макстил

Регионални учесници

Kosovo Development Center (Косово, СЦГ)
Student's Union of Faculty of Economics Subotica (Србија и Црна Гора)
АЦИПС - Сараево (Босна и Херцеговина)
Bahalo DROM (Србија и Црна Гора)
Good Action Society (Србија и Црна Гора)
Media Development Center (Србија и Црна Гора)
Interbilim (Киргистан)
International Center of Youth Initiative for Peace and Development
Baspana (Казајстан)
CIDC (Русија)

Комисија за односи со верските заедници и религиозни групи

Христијанска пентакостна црква во РМ
Евангелско методистичка црква во РМ
Евангелска црква во РМ
Христијанска црква Слово на надеж
Исламска заедница во РМ
Христијанска адвентистичка црква (Црква на адвентистите на седмиот ден) во РМ
Ваишнавска верска заедница
Јеховини сведоци – Христијанска верска заедница
Пра христијанска заедница „Универзален живот“

Поддржувачи

Данска црковна помош **DanChurchAid (DCA)**
Европска агенција за реконструкција **European Agency for Reconstruction (EAR)**
Делегација на Европската комисија во Скопје, **Delegation of the European Commission**
Влада на Република Македонија – Сектор за европска интеграција
Македонска информативна агенција (МИА)

Организатори

Македонски центар за меѓународна соработка
Фондација Институт отворено општество Македонија
Институт за трајни заедници

Благодарност

Организацискиот одбор на НВО саемот-3 форум на граѓанското општество во Македонија искрено им се заблагодарува на:

- организациите кои самостојно ги организираа форумските настани и го исполнија отворениот простор за дебати со разнообразноста на темите.
- сите претседавачи и воведничари за успешно извршување на обврските во форумите, за нивниот висок професионализам и волонтерски пристап.
- организациите/институциите кои изложбениот простор го збогатија со својата креативност.
- организаторите на социо-културните настани, кои претставувајќи ги културните вредности внесоа дух и ведрина.
- поддржувачите: Данска црковна помош, Христијанска помош, Европска агенција за реконструкција, Влада на Република Македонија; медиумските покровители: Македонска радио телевизија (МРТВ), Македонска информативна агенција (МИА) и весникот „Вест“; „Дигиком“ и „Алкалоид“ АД Скопје за нивната материјална поддршка.
- добавувачи: „Скопски саем“, „Кома“, „Борографика“, КЛС, „Никоб“, „Мирадор“, „Рок енд рол“, „Полиестердеј“, преведувачите за остварување високи стандардина услугите во многу краток период.

Исто така, им се заблагодаруваме и на посетителите кои одвоија време да ги проследат содржините од НВО саемот и се надеваме дека идниот НВО Саем - форум на граѓанското општество ќе биде уште поквалитетен и поразновиден по својата содржина.

Библиотека

Граѓанско општество

**За Македонски центар
за меѓународна соработка****Извршен директор**

Сашо Клековски

Одговорен уредник

Сунчица Саздовска

Одговорен соработник

Александар Стамболиев

Соработник и лектор

Даниела Алексоска

Дизајн и подготовка

Кома лаб. - Скопје

Печатница

Боро графика - Скопје

Адреса на издавачот

Македонски центар
за меѓународна соработка
Никола Паралунов, бб, п.фах 55
1060 Скопје, Република Македонија

e-mail: nvosaem@mcms.org.mk

www: graganskisvet.org.mk

CIP - Каталогизација во публикација
Народна и универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски”,

061.43.061.2(497.7) „2003”

НВО Саем - 3 форум на граѓанско општество во Македонија. -
Скопје: Македонскиот центар за меѓународна соработка, 2003. - 30 стр.:
слики (во бои) ; 21 см

„Третиот НВО Саем ... се одржа од 20 до 22 ноември во Скопје” - стр. 3

ISBN 9989-102-06-6

а) НВО Саем на невладини организации (3; 2003; Скопје)
COBISS, MK-TD 55022346

